

אלא מן החולין? (15)

וכי תימא, ואם תאמר שאל תדקדק "הא ביום טוב באות מן המעשר", אלא הא קא משמע לן התנא שאמר "במועד", אגב אורחיה, דעולות ראייה רק בחולו של מועד הוא דבאות, אבל ביום טוב אינן באות כלל, וישלים בחולו של מועד, ולפיכך נקט "במועד" כיון שאין באות אלא בו.

אי אפשר לפרש כן.

משום שלפי זה, בהכרח, כמאן אתיא משנתנו, האוסרת להביא עולת ראייה ביום טוב — כבית שמאי!

וכי נפרש את משנתנו כבית שמאי, שהם האוסרים להביא עולת ראייה ביום טוב, ולא כבית הלל, שהלכה כמותם, והחולקים עליהם?!

דתנן: (16)

בית שמאי אומרים: מביאין ביום טוב שלמים של חגיגה ושל שמחה, כיון שיש בהם "תרת לטיבותא", שהם חובת היום, ויש בהם אכילה לבעלים [אבל נדרים ונדבות שאינם באים לחובת היום, ויכול להקריבם בזמן אחר, אין באים ביום טוב אפילו אם הם שלמים הראויים לאכילה לבעלים].

ואין הבעלים פומבין עליהן ביום טוב, מפני

שהסמיכה היא בכל כחו, ונמצא משתמש בבעלי חיים, ואסור להשתמש בבעלי חיים בשבת ויום טוב משום גזירת "שבות". אלא, סומך עליהן מערב יום טוב, ואין צורך שתהא השחיטה סמוכה לסמיכה [רש"י לקמן יז א].

אבל לא מביאין עולות כלל, אפילו עולות ראייה שהן חובת היום, כיון שאין בהם אכילה לבעלים.

חוץ מעולות שקבוע להם זמן, כגון תמידין ומוספין, שהן דוחים את השבת, וכל שכן שדוחים יום טוב. (17)

ובית הלל אומרים: מביאין ביום טוב שלמים.

ונחלקו במסכת ביצה דף יט, אם אף נדרים ונדבות של שלמים באים לדעת בית הלל ביום טוב, כיון שיש בהם אכילה לבעלים, או שבזאת הם מודים לבית שמאי, שרק שלמים שהם לחובת היום באים ביום טוב, ולא נדרים ונדבות, כיון שיכול להביאן לאחר זמן.

זכן מביאין ביום טוב עולות.

ונחלקו במסכת ביצה כ ב, אם מביאים רק עולת ראייה שהיא לחובת היום, או אף נדרים ונדבות של עולות קרבים ביום טוב לדעת בית הלל. ומיהו קרבנות שקבוע להם

15. כתבו התוספות: הוא הדין דהוה מצי להקשות, הרי אין מעות מעשר שני ניתנים אלא בדבר אכילה ולא בעולות. וראה שפת אמת.

16. המשנה מתבארת על פי הסוגיא בביצה יט א וכ ב ורש"י שם.

17. אבל עולת ראייה, אף על פי שמצותה ביום טוב הראשון של רגל, כיון שיש לה תשלומין כל שבעה, אינה חשובה קרבן שקבוע לו זמן, כן היא דעת רש"י, וכמו שכתב המנחת חינוך מצוה פח סוף ס"ק ז ד"ה אך גבי חגיגה. וראה שם עוד שיטות בזה; וראה עוד בטורי אבן ט א ד"ה